

Toelichting werkconferentie 5 april

werkversie 24 februari 2022

Doel

Forum Standaardisatie verkent in opdracht van de staatssecretaris van BZK de kansen voor semantische standaardisatie in het verbeteren van overheidshandelen. Dit concreet in het domein "werk en inkomen". (Bron: [Kamerbrief met kabinetsreactie op het rapport 'Inventarisatie Standaardisatie'](#)).

De werkconferentie verkent deze kansen aan de hand van een drietal *praktijkcases* op het terrein van semantiek in regels, gegevens en daarop gebaseerde besluiten. En hoe deze ons zouden kunnen helpen aan meer begrijpelijke en uitlegbare uitkomsten voor burgers.

Doelgroep

Deelname aan de conferentie is op uitnodiging. Genodigd zijn bestuurders, directeuren en senior (strategisch) adviseurs vanuit uitvoering, beleid en wetgeving. Mensen die vanuit hun rol, nieuwe ontwikkelingen kunnen plaatsen in het geheel van stappen die worden genomen tot het verbeteren van de publieke dienstverlening. Er is ingezet op 60 deelnemers verdeeld over de verschillende organisaties.

Bestuurders/ directeuren (d.d. 24/2/22): Erik Dannenberg (Divosa), Simon Sibma (SVB), Stan Basten (MinFin Toeslagen), Guus van Weelden (UWV), Inge Cotte (UWV), Karen Graver (MinSZW), Diantha Croese (Loonaangifteketen), Jorinde Ter Mors (Vereniging directeuren publieksdiensten), Harmen Harmsma (DUO)

Adviseurs (d.d. 24/2/22): o.a. MinSZW, MinFin, MinJenV, MinBZK, BD, UWV, SVB, VNG, DUO, Loonaangifteketen, Nationale Politie en Kadaster.

Verbinding actualiteit

In zijn [nieuwaarsessay](#) pleit Arno Visser, president van de Algemene Rekenkamer voor meer standaardisatie en het belang van semantiek: *"Om verwarring te voorkomen, moeten mensen, organisaties en systemen de informatie die ze uitwisselen op dezelfde manier interpreteren. Ze moeten dezelfde taal spreken, om ongelukken te voorkomen of te belichten wat verborgen bleef."*

Het besef dat verbetering nodig is kent uitgebreid aandacht in de media, de politiek en de plannen van departementen, gemeenten of uitvoeringsinstanties. Zo kennen we o.a. het programma "[Werken aan Uitvoering](#)" en de "[Overheidsbrede Werkagenda voor de publieke dienstverlening | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)". En werken o.a. "[Direct Duidelijk Brigade & Gebruiker Centraal](#)" of het [Programma Mens Centraal](#) aan het begrijpelijk maken van overheidscommunicatie en het in kaart brengen van de behoeftes van mensen.

Wat gaan we doen

Het pleidooi voor standaardisatie en semantiek krijgt nu langzaam meer aandacht. Het vraagt dat we aan de achterkant, in de samenhang tussen de regels, processen en systemen van onze goed georganiseerde en gedifferentieerde overheid, zaken verbeteren om aan de voorkant de wensen en noden van burgers beter te kunnen bedienen.

Rest de vraag: "HOE dan?" Hiervoor laten we ons inspireren in drie parallelle sessie.

- Mariette Lokin (Belastingdienst): laat de aanpak voor vertaling van beleid en regels naar uitvoeringsprocessen en -systemen zien. En het belang van werken in multidisciplinaire teams om zicht op betekenis te krijgen;
- Tjeerd Schoemaker (Nationale Politie): laat zien wat ervoor nodig is om datagedreven te werken, de rol van semantiek hierin en wat het moeilijk maar noodzakelijk maakt;
- Arjen Santema (Kadaster): laat zien hoe regels en data samen kunnen komen in een 'slimme' overeenkomst die begrijpelijk en herleidbaar is voor alle betrokkenen.

Deze praktijkcases brengen ons regelstelsel, onze data en de besluiten die we op basis hiervan nemen samen. Resultaat: betere uitlegbaarheid, begrijpelijkheid en verantwoording voor burger en overheid zelf. Deze onderwerpen zijn van belang in ongeacht het domein binnen de overheid. Hoe kunnen de inzichten uit de sessies helpen? In algemene zin, en ook specifiek in het domein werk&inkomen?

(Voorlopig) Programma

Lunch 11u30 – 12u50 || Start programma 13u00

Opening

- Opening door Larissa Zegveld, voorzitter Forum Standaardisatie en dagvoorzitter.

Divosa spel bijstand

- In teams wordt ervaren hoe het je overkomt dat je als gezin in de bijstand belandt en waar je dan als mens doorheen gaat.

Delen van ervaring uit het spel

- Bestuurders o.l.v. Larissa Zegveld: wat is ieders ervaring uit de game en hoe verhoudt deze zich tot stappen die nu door de verschillende organisaties worden gezet?
 - Zijn we op de goeie weg?
 - Zien we met een ervaring als deze nog mogelijk blinde vlekken?

Brug voor na de pauze

- Link naar semantiek en standaardisatie door Larissa Zegveld
- Maar 'HOE' pakken we dit aan, welke concrete kansen liggen er in actuele ontwikkelingen? Ontwikkelingen die ons kunnen helpen om elkaars taal te begrijpen en daarmee de kwaliteit van overheidshandelen en dienstverlening te verbeteren.

Pauze 14u30-15u00

Parallele presentaties

(presentatie én begeleide verkenning van kansen)

- Mariette Lokin (Belastingdienst): laat de aanpak voor vertaling van beleid en regels naar uitvoeringsprocessen en –systemen zien. En het belang van werken in multidisciplinaire teams om zicht op betekenis te krijgen;
- Tjeerd Schoemaker (Nationale Politie): laat zien wat ervoor nodig is om datagedreven te werken, de rol van semantiek hierin en wat het moeilijk maar noodzakelijk maakt;
- Arjen Santema (Kadaster): laat zien hoe regels en data samen kunnen komen in een 'slimme' overeenkomst als voorbeeld voor een 'slim' besluit dat begrijpelijk en herleidbaar is voor alle betrokkenen.

Plenaire terugkoppeling

- Wat kunnen we leren uit deze praktijkcases?
- Op welk manier kunnen we elkaar helpen om dit inzicht in de praktijk te brengen?
- Wat nemen we mee als huiswerk?

Afronding 16u50 & Borrel 17u00-18u00

Uitkomsten en vervolg

Beoogde uitkomsten

- Deelnemers uit zowel beleid, wetgeving als uitvoeringspraktijk hebben samen ervaren hoe het is als burger om in de problemen te komen;
- Deelnemers hebben inzicht gekregen in mogelijkheden van standaardisatie en semantiek voor zowel regelgeving, processen en IT, als gegevens en daarop gebaseerde besluiten;
- Deelnemers hebben deze eerste ervaringen en inzichten met elkaar kunnen delen;
- (vervolg) iBestuur congres 2022: concrete voorstellen tot samenwerking in standaardisatie en semantiek bij lopende verbeterprogramma's en -trajecten;
- (vervolg) Nieuwe werkconferentie in 2023 om te zien waar we staan, verbinding te leggen tussen lopende initiatieven en van elkaar te leren.